

Den danske løsnings

Målgruppe: 7.-10. klasse

Fag: Historie

Tema: Anden Verdenskrig (Danmark), jødeforfølgelser, holocaust.

Kanonpunkt: Augustoprøret og jødeaktionen 1943

Kanal: VIASAT History, 2010, 58 min

TV-udsendelse "Den danske løsnings" tager fat i Danmarks situation under 2. Verdenskrig. "Den danske løsnings" handler om Danmarks særlige position under krigen med særligt fokus på de danske jøder og flugten til Sverige i efteråret 1943. Udsendelsen er bygget op omkring interview med overlevende fra krigen og deres erindringer. Der inddrages desuden et omfattende kildemateriale fra Anden Verdenskrig i form af foto og levende billeder.

Faglig relevans / kompetenceområder

Augustoprøret og jødeaktionen i 1943 er centrale emner i historiekanonnen for historiefaget i folkeskolen.

At arbejde med TV-dokumentar i historieundervisningen er centralt i forhold til kompetenceområderne: historiebrug og kildearbejde.

Eleverne skal, iflg. færdigheds- og vidensmål for hhv. historiebrug og kildearbejde:

- kunne analysere konstruktion og brug af historiske fortællinger med samtids- og fremtidsrettet sigte,
- have viden om historiske fortællingers brug i et samtids- og fremtidsrettet perspektiv,
- kunne udarbejde løsningsforslag på historiske problemstillinger med afsæt i udvalgte kilder,
- have viden om metoder til udarbejdelse af løsningsforslag.

Ideer til undervisningen

Kildearbejde - analyse

TV-udsendelsen "Den danske løsnings" kan ses som en beretning af en fortidig begivenhed, hvor kildetyperen er en TV-dokumentar.

Lav en analyse af TV-udsendelsen. Brug spørgsmålene i skemaet her:

Analysespørgsmål – film som kilde:

Hvilken slags film er kilden (fx en dokumentar, en TV-serie, en spillefilm)?

Hvad fortæller filmen (hvad er filmens budskab)?

Hvem er ophavsmanden? (Ophavsmanden er de personer, der har produceret og/eller instrueret filmen.)

Hvor og hvornår er filmen lavet?

Kan du ud fra filmen sige noget om ophavsmanden? Kan du fx se, hvad han ved om det emne/tema, som filmen handler om? Dvs. hvilke delemner er med i filmen, og hvilke delemner er ikke med filmen. Og kan du se, hvad hans holdning er til det filmen handler om?

Er filmen lavet nogenlunde samtidig med det, det skal vise, eller er det lavet længe efter? Hvis kilden fx er et TV-udsendelse, der fortæller om en bestemt begivenhed – er den så lavet, mens begivenheden stod på eller fx først 50 år senere?

Hvor troværdige er filmens oplysninger? Findes der andre kilder, der fortæller det samme?

Hvordan kan filmen/kilden bruges til at besvare dine problemstillinger/spørgsmål?

Historiebrug - historisk scenariekompetence

Find andre TV-udsendelser om besættelsestiden, hvor du bruger samme analysespørgsmål.

Brug efterfølgende et sammenligningsnotat:

Den danske løsning	Fælles emner og budskab	(En anden TV-udsendelse)

Sammenlign fx med udsendelsen "De fem år" fra 1955 (Udvalgte klip kan ses på dr.dk/skole).

- Hvilke emner er udvalgt i denne TV-dokumenter? Hvilke emner er fravalgt?
- Hvilken fortælling/erindring om den danske situation i 1943 giver de "De fem år" i forhold til udsendelsen "Den danske løsning"?
- Hvornår og i hvilken sammenhæng er de to udsendelse blevet produceret?
- Er der sammenhæng mellem det udsendelserne er blevet produceret og udsendelsens budskab?

Historiske problemstillinger - kilder - fortolkning

TV-udsendelse "Den danske løsning" kan i undervisningen bruges til, at eleverne arbejder med formulering af historiske problemstillinger og løsningsforslag.

- Hvilke historiske problemstillinger behandler TV-udsendelsen? Find gerne mange.
- Hvilke kilder har de valgt at inddrage i TV-udsendelsen?
- Find andre kilder/kildetyper til Anden Verdenskrig, som behandler samme problemstillinger.

Brug gerne metoder fra CL, så alle i klassen kommer på banen med hver deres problemstilling i små grupper. Brug fx øvelsen Svar og byt.

En anden måde at arbejde med historiske problemstillinger er ud fra modellen:

PROBLEM-VIRKNING-ÅRSAG-LØSNING

Lav fx et skema med de fire overskrifter til eleverne, hvor I i fællesskab udfylder LØSNING: *Jødeflugten til Sverige i sept. 1943.*

Spørg så: Hvis Jødeflugten til Sverige er løsningen, hvad er så årsagen, virkningen og problemet?

Supplerende materialer

TV-udsendelsen på dr.dk/skole: "Danske jøder flygter til Sverige". Klippet varer 1:00 min og stammer fra filmen "De fem år" fra 1955.

TV-udsendelserne "Anden Verdenskrig i farver". 2010. Kan streames via [mitCFU.dk](http://mitcfu.dk).

Søg på internettet efter "En jødisk families flugt til Sverige, oktober 1943" (4:49). Se og hør erindringerne.

http://www.youtube.com/embed/cbh5aY-rk0Q?autoplay=1&fs=1&iv_load_policy=3&modestbranding=1&rel=1&theme=light

Følgende er materialer, som du evt. kan låne på dit lokale CFU:

Anden Verdenskrig - materialekasse, sammensat materiale: Bøger, autentiske film, novellefilm samt opgaver. Fra Dansk Filminstitut 2003.

Anden Verdenskrig – dokumentar. Sammensat materiale. 3 titler af 10 stk. Emnebøger fra Flachs 2008.

Den anden verdenskrig 1939-45 (Historiske kilder). Flachs 2000.

Propaganda, den anden verdenskrig. Bogfabrikken Fakta 1996.

Følgende er materialer, som du evt. har adgang til på din skole:

Gennemgang af og forslag til aktiviteter med kanonpunkterne augustopgøret og jødeaktionen i 1943 findes på hjemmesiden: www.historiefaget.dk fra Clio Online.